

Formační cyklus Mezinárodní rady SFŘ na rok 2014

Díl č. 5: Sv. Ludvík, sociální spravedlnost a evangelizace¹

„V létě se často stávalo, že po mši svaté se šel posadit do lesíka blízko Vincennes. Opřel se o dub a nás usadil okolo sebe. A všichni, kteří měli nějaký problém, mohli s ním pohovořit, aniž by jim bylo bráněno strážnými nebo někým jiným.“ (Jean de Joinville, Život sv. Ludvíka)

„Kdyby se našemu Pánu zachtělo, abys byl pomazán olejem králů Francie, vynasnaž se, abys měl kvality, které přísluší králům, to jest, aby ses nikdy neodklonil od spravedlnosti.“ (Naučení

sv. Ludvíka synu Filipovi)

HISTORICKÝ POHLED: "SV. LUDVÍK, NOVÝ ŠALAMOUN"

I když pojem „sociální učení Církve“ se poprvé objevuje koncem 19. století, pojetí sociální spravedlnosti již fungovalo ve století třináctém. Rozvíjí se ve třech oblastech: v ekonomické se projevuje v boji proti lichvě, v politické se projevuje mírovými snahami, v náboženské oblasti je jím živena **evangelizace**, která byla v té době považována za povinnost při jednání s heretiky a se stoupenci ne-křesťanských náboženství.

Sv. Ludvík si přál následovat kroky Šalamouna (který představoval model moudrého a spravedlivého krále), jak o tom svědčí jeho ochota učinit spravedlnost a arbitráž nejen mezi feudálními pány, ale také mezi feudály a jejich poddanými. Jeho štědré finanční dary, které věnoval na založení nemocnic (něco mezi 15 a 20) a spousty dalších děl svědčí o jeho zájmu, aby **chudým** bylo zajištěno životní minimum, na které mají právo.

Ovlivněn františkánskou spiritualitou sv. Ludvík usiloval, jak jen to bylo možné vzhledem k jeho královskému stavu, o odpoutání se od hmotných dober. Např. v soukromí nosil velmi strohé šaty, taktéž si vždy do sklenice naléval napřed vodu a až poté si nechal nalít víno; postil se, kdykoli to bylo možné.

¹ Zdroj: <http://www.catholique78.fr/8-themes-appfondir-0010200>

Kanonizace z něj učinila model křesťanského krále.

PASTORAČNÍ PERSPEKTIVA: „LIDSKÁ OSOBA V CENTRU, VE VŠECH SVÝCH ROZMĚRECH“

Sv. Ludvík je ztělesněním spravedlnosti. Dokonce zavádí novou formu přímé spravedlnosti, když si přisvojil právo změnit na vyžádání rozhodnutí soudů vykonaných feudálními pány. Tak dal příklad vyšší autority, která má všem připomínat jejich práva a povinnosti.

Pojetí spravedlnosti, ať již na duchovní nebo časné úrovni, je přímo inspirováno Evangeliiem. Vyvinulo se v kontextu křesťanství, jak to dokládají spisy sv. Tomáše Akvinského o „spravedlivé mzdě“.

Současná ekonomická krize nám dává příležitost přemýšlet nad využíváním hmotných dober: co děláme s našimi penězi a talenty? Jak je používáme ve službě společnosti a společnému

dobru? Kolik času věnujeme rodině, bližním, sobě, duchovním věcem? Riskujeme, že se staneme „téměř otroky materialismu“?

Co je spravedlivá společnost? Je to společnost, která rozpozná talenty lidí a zajistí, že je každá osoba může využít skrze svou práci a snažení. Společnost, která se zaváže k boji proti chudobě, ať už hmotné nebo duchovní. Společnost, která je bdělá, aby žádná lidská bytost, ať už v našem státě nebo i jinde, nebyla redukována na řadu výrobních prostředků. (Generální konstituce 18-23)

Zájem o spravedlnost, který byl v srdci sv. Ludvíka, by nás měl povzbudit nabídnout naše materiální a duchovní dobra do služby všem.

OD SV. LUDVÍKA DO DNEŠNÍCH DNŮ...

Být ve světě

Všimáme si očividných nespravedlností v našem okolí? Kristus nás napomíná: „cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ (Mt 25, 40) Jaké máme prostředky k dispozici v boji proti nespravedlnosti?

Předávání

Jak pomáháme našim dětem a mladým lidem, aby byli vnímaví k sociální spravedlnosti, která je základní složkou křesťanství?

Duchovní život

Pro příchod Božího království spravedlnosti a lásky jsme povoláni přimlouvat se modlitbou a vzít na sebe konkrétní zodpovědnost změnit situaci. Jsme vždy schopni kombinovat modlitbu se zodpovědností?

Poslání

Pro sv. Ludvíka byla evangelizace základem v hledání spravedlnosti, protože každá osoba má mít přístup ke Slovu Božímu. Může tento způsob pojetí evangelizace objasnit volání po Nové Evangelizaci?

Formace

Existuje kompendium sociálního učení Církve, které shrnuje zkušenost a křesťanské myšlenky ve věcech sociálních. Je sociální spravedlnost také mou záležitostí?

ŽÍT V SOULADU S DRUHÝM VATIKÁNSKÝM KONCILEM

ZÁSADNÍ ROVNOST VŠECH LIDÍ A SOCIÁLNÍ SPRAVEDLNOST

Všichni lidé mají duši obdařenou rozumem a byli stvořeni k Božímu obrazu, mají tedy tutéž přirozenost a tentýž původ. Byli vykoupeni Kristem, mají tedy totéž božské povolání a určení.

Proto je třeba, aby se stále více uznávala základní rovnost všech.

Je samozřejmé, že si nejsou všichni lidé rovni z hlediska rozdílů v tělesné zdatnosti a v rozumových nebo mravních schopnostech. Přesto však je třeba překonat a odstranit jakýkoli druh sociální nebo kulturní diskriminace v základních právech člověka z důvodů pohlaví, rasy, barvy, společenského postavení, jazyka nebo náboženství, poněvadž odporuje Božímu záměru. Je bolestná skutečnost, že tato základní práva

člověka nejsou ještě všude plně zachovávána, např. když se ženám upírá možnost svobodně si zvolit manžela a vybrat životní stav, nebo přístup ke stejnému vzdělání a kultuře, jak je to dopřáno mužům.

Dále, i při existenci oprávněných rozdílů mezi lidmi, vyžaduje rovná důstojnost osob, aby se dospělo k lidštějším a spravedlivým životním podmínkám. Přílišné hospodářské a sociální nerovnosti mezi jednotlivými členy nebo národy jedné lidské rodiny působí pohoršení a odporují sociální spravedlnosti, slušnosti, důstojnosti lidské osoby i společenskému a mezinárodnímu míru.

Jak soukromé, tak veřejné instituce se mají snažit o to, aby sloužily důstojnosti člověka a zároveň aby rozhodně bojovaly proti jakékoli společenské nebo politické porobě a zachovávaly v každém politickém zřízení základní lidská práva. Tyto instituce mají postupně vytvářet kladný

vztah k duchovním skutečnostem, které jsou nejvyšší ze všech; někdy ovšem může trvat dost dlouho, než se dospěje k žádoucímu stavu. (Pastorální konstituce o církvi v dnešním světě “Gaudium et spes” §29).

ŽÍT EVANGELIUM (LK 14, 12-24)

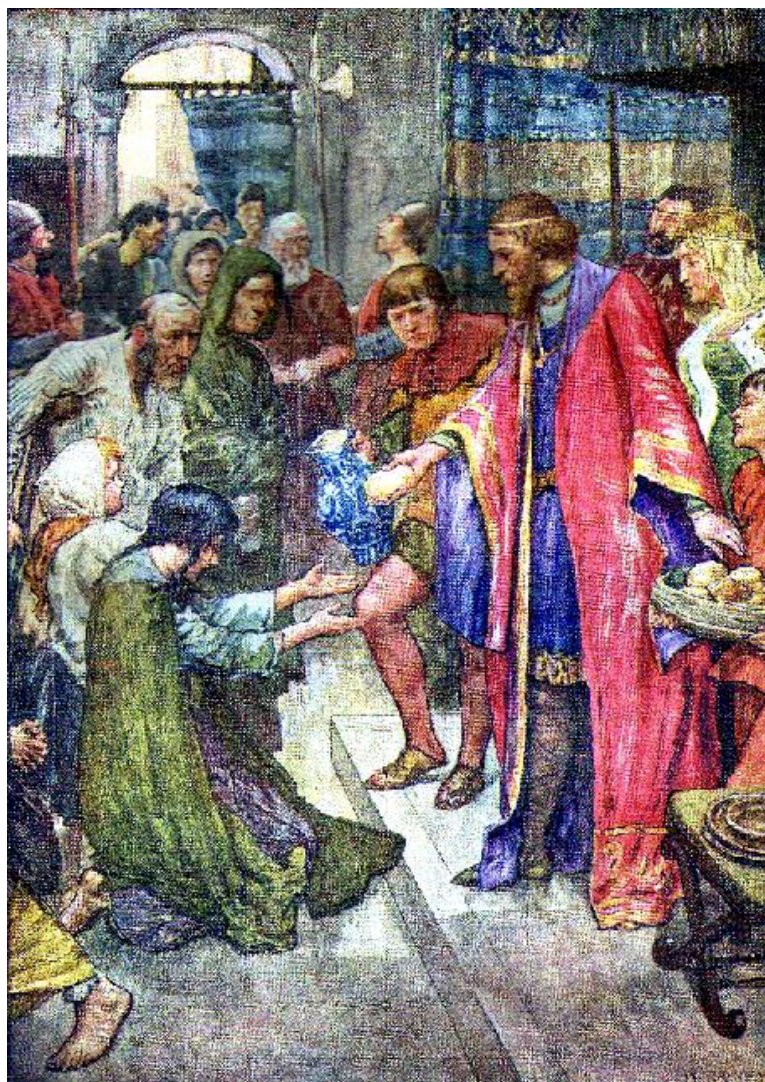
Tomu, kdo jej pozval, Ježíš řekl: „Dáváš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani své bratry ani příbuzné a bohaté sousedy, poněvadž oni by tě také pozvali a tak by se ti dostalo odplaty. Ale dáváš-li hostinu, pozvi chudé, zmrzačené, chromé a slepé. Blaze tobě, neboť nemají, čím ti odplatit; ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.“

Když to uslyšel jeden z hostí, řekl mu: „Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím.“

Ježíš mu řekl:

„Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí. Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: ‚Pojďte, vše už je připraveno.‘ A začali se jeden jako druhý vymlouvat. První mu řekl: ‚Koupil jsem pole a musím se na ně jít podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.‘ Druhý řekl: ‚Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu!‘ Další řekl: ‚Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.‘

Služebník se vrátil a oznámil to svému pánu. Tu se pán domu rozhněval a řekl svému služebníku: ‚Vyjdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé.‘ A služebník řekl: ‚Pane, stalo se, jak jsi rozkázal, a ještě je místo.‘ Pán řekl služebníku: ‚Vyjdi za lidmi na cesty a

k ohradám a přinut' je, at' přijdou, aby se můj dům naplnil. Nebot' vám pravím: Nikdo z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí mé večeře.““